

Folk(ch)lor

02 | autor in | 2015 | závěrník

V posledních dnech jste možná zaznamenali výpady vůči OSA, týkající se licencování tvorby autorů dnes již pro někoho zlidovělých písní.

OSA si samozřejmě nesmírně váží kulturního odkazu, který udržují folklorní soubory. Krajské zvyklosti jsou základem identity každého národa. Proto OSA dlouhodobě podporoval folklorní soubory prostřednictvím hromadné licenční smlouvy s Folklorním sdružením České republiky (FOS ČR), která umožňovala jednotlivým folklorním souborům téměř za symbolickou měsíční autorskou odměnu užívat zcela neomezeně hudební díla autorů, které OSA zastupuje. Po vyhlášení insolvence FOS ČR vznikla jiná sdružení, se kterými OSA obratem uzavřel licenční smlouvy za obdobných podmínek. Co vede lidi k domněnce, že by se za folklor nemělo platit? Slovníky definují folklor jako část lidové kultury zahrnující slovesné, hudební, dramatické a taneční projevy. Pod

pojmem kultura lze hledat souhrn hmotných a duchovních hodnot vytvořených lidstvem. Často můžeme slyšet, že lidové písně se vyznačují tím, že autor není znám. Jádro pudla spočívá v tom, že se často jedná o zlidovělé písně. Jde o písně, které mají své autory a pro svoji všeobecnou oblíbenost časem zlidověly. Exemplárním příkladem je skladba „Víněčko bílé“. Kolikrát mnozí z nás tuto píseň slyšeli? Snad žádná folklorní zábava se bez této skladby neobejde. A proto vás možná překvapí, že má svého autora. Je jím Fanoš Mikulecký, který za svůj život složil desítky takových písní.

Proč tedy tolik povyku? Co je nemorálního na tom, nárokovat si odměnu za svoji tvorbu, která je navíc natolik úspěšná, že zlidověla?

Článek 27 odst. 2 Všeobecné deklarace lidských práv přijaté Valným shromážděním Spojených národů v roce 1948 říká: „Každý má právo na ochranu morálních

a materiálních zájmů, které vyplývají z jeho vědecké, literární nebo umělecké tvorby.“

Tvorbu lze charakterizovat jako jeden z elementárních znaků svobody. Opakované ataky na tvorbu a duševní vlastnictví nejsou ničím jiným než systematickým útokem na samotnou podstatu svobody.

Z celé kauzy tak zůstává nazelenalá pachuč toxického plynu, který pravidelně vypouští určité zájmové skupiny.

Inspirací a dobrou náladou provoněné letní dny vám přeje

Roman Strejček
předseda představenstva OSA